

L'atemptat del passat 27 de maig a Itàlia obre molts interrogants

Florència, Màfia i serveis secrets

Si bé les instàncies oficials han responsabilitzat Cosa Nostra de l'atac a la galeria dels Uffizi, algunes veus ja han denunciat una possible operació organitzada pels mateixos serveis secrets italians destinada a desviar l'atenció pública de les connivències entre l'estat i la Màfia.

Itàlia ha estat humiliada de nou. L'atemptat del dia 27 de maig contra la galeria dels Uffizi de Florència va destruir part del patrimoni artístic mundial i demostrà que les estranyes forces que desencadenaren l'estratègia de la tensió encara continuen vives. Per uns dies, el dolor pels morts i la ràbia per una acció tan irracional com salvatge ha amagat la greu crisi política que viu el país des de fa poc més d'un any, quan els jutges decidiren perseguir els corruptes, fins aleshores intocables.

Una cosa és segura. Es tracta del retorn de l'estratègia del terror. "Els indicis corresponen a l'atemptat del 'tren de Nadal'", explicà el magistrat Gabriele Chelazzi. "Es el mateix explosiu que el del tren 904", confirmà un investigador. El tren de Nadal, també conegut com el "tren 904", és un d'aquells atemptats, aparentment irracionals, que mai s'arribaren a aclarir. El 23 de desembre de 1984 una bomba esclatà al pas del tren Nàpols-Milà per San Benedetto Val di Sambro. Moriren 15 persones. D'aquella acció, com de les altres del període de l'estratègia de la tensió, no se n'ha sabut res: ni els autors materials ni els seus mòbils.

El ministre de l'Interior, Nicola Mancino, acusà la Màfia. "Els exàmens tècnics indiquen que la quantitat d'explosiu utilitzat a Florència és el doble que la usada a Roma", declarà Mancino. El 14 de maig, un cotxe bomba va fer explosió quan el periodista Maurizio Constanzo circulava amb el seu vehicle pel barri de Parioli, a Roma. La Màfia no s'atribueix els atemptats, però pocs dubten de la seva paternitat: Constanzo es va distingir pels seus atacs contra la violència i les seves denúncies dels vincles polítics de l'organització criminal.

La policia ha descobert que en les dues accions -Roma i Florència- s'utilitzà el mateix explosiu (semtex). I sap poca cosa

L'atemptat de Florència presenta totes les característiques de les accions mai aclarides.

ARXIU

Molts atemptats sense resoldre

Llanomenada estratègia de la tensió deixà més d'un centenar de morts, nombrosos ferits, massa interrogants i, sospitosament, cap detingut que es pugui considerar autor intel·lectual dels següents atemptats:

12 de desembre de 1969. L'explosió d'una bomba a la seu de la Banca Nazionale dell'Agricoltura, a la plaça Fontana de Milà, causa la mort de 16 persones i ferides a 88 més. El mateix dia fan explosió tres artefactes a Roma i 20 persones resulten ferides.

22 de juliol de 1970. Descarrila un tren a la província de Reggio Calabria després que esclatés una bomba col·locada a la via. Sis morts i 50 ferits.

31 de maig de 1972. Explosió d'un Fiat Cinquecento a Peteano, prop de Gorizia. Moren tres carrabiners que havien estat avisats per una trucada telefònica.

28 de maig de 1972. Esclata una bomba en una paperera d'una plaça de Brecia on se celebra una manifestació sindical. Resulten mortes 8 persones i ferides 80 més.

4 d'agost de 1974. Explosió d'un artefacte al tren Italicus que uneix Roma amb Munic. Dotze morts i 40 ferits.

2 d'agost de 1980. Esclata una bomba situada a la sala d'espera de l'estació de tren de Bolonya. És l'atemptat més brutal d'aquests anys de terror. Moren 85 persones i en resulten ferides més de 200. Un mes abans explota un avió DC-9 de la companyia Itavia mentre volava sobre Ustica (Sicília). No hi ha supervivents entre els 81 passatgers. Catorze anys després encara no se sap si fou un accident o un atemptat. Ustica s'ha convertit en un dels secrets que l'estat no vol remenar, tot i que durant un cert temps es va dir que l'avió havia estat abatut per error per un Mig libi.

23 de desembre de 1984. Explosió d'una bomba al pas del tren 904 Nàpols-Milà per la localitat de San Benedetto Val di Sambro. Moren 15 persones i més de 200 resulten ferides.

14 de maig de 1993. Esclata un Fiat Uno al barri romà de Parioli i causa 20 ferits i la mort d'una dona per un atac de cor. La bomba tenia com a objectiu el periodista Maurizio Costanzo, conegut per les seves denúncies contra la Màfia.

A. C.

PUBLICACIONS DEL CENTRE UNESCO DE CATALUNYA

L'ESTAT DEL MÓN, 1993

Un informe del Worldwatch Institute sobre el progrés cap a una societat sostenible

CENTRE UNESCO DE CATALUNYA

MALLORCA, 285 - BARCELONA 08037 - TEL. 207 58 05 - FAX 457 58 51 - E-mail CUNESCO @ WELL.SF.CA.US.

L'atemptat del passat 27 de maig va malmetre part de les obres de la galeria dels Uffizi, considerades patrimoni artístic mundial.

ARXIU

més: l'atemptat del centre històric de Florència s'efectuà amb una furgoneta Fiat Fiorino robada. S'han distribuït retrats-robot de tres persones.

Un dels que dubten és l'escriptor Giorgio Bocca, des de les pàgines del diari *La Repubblica*. “¿Màfia? Els dubtes que teníem per l'atemptat romà, per aquell objectiu anòmal de Maurizio Constanzo, es reforcen a Florència. ¿Per què la Màfia, que sempre ha fet atemptats selectius, de clar significat, hauria d'utilitzar homes i mitjans en un terrorisme de ‘guerriller de Crist Rei’ anònim i absurd? Bocca aposta per les lògies maçòniques, tipus P-2, usant les prestacions o la connivència dels serveis secrets italians o dels grups d'extrema dreta. “Són possibles moltes hipòtesis –reflexiona Bocca–, amb les bombes es pot negociar secretament una bona sortida, indults judicials... O podrien ser simplement el fruit de la ràbia, de la frustració.”

El president de la comissió anti-Màfia, Luciano Violante, recordà que Tomasso Buscetta, conegut com “el gran penedit”, ja havia advertit de la col·laboració entre la Cosa Nostra i alguns sectors de l'estat italià en els actes terroristes. “Buscetta digué a la nostra comissió que quan la Màfia ha de

prendre decisions importants consulta una altra entitat”, comentà Violante.

Aquesta hipòtesi, que esgarrifa només de sentir-la, és defensada per molts experts. “Qualsevol investigador d'una certa experiència no pot excloure avui dia una aliança entre la Màfia i una ‘Entitat’”, explicà el professor Pino Arlacchi. “Mentre sabem com està organitzada la Màfia i quins són els seus mètodes i la seva estratègia, qui són els seus líders i com actuen, no sabem com treballa l'‘Entitat’”, opina Arlacchi.

DIFÍCIL CAMÍ CAP A LA SEGONA REPÚBLICA

L'atemptat de Florència ha despertat els italians d'un somni daurat. La croada dels magistrats de l'operació “Mans netes” s'havia endut uns quants intocables, entre ells el socialista Bettino Craxi i el democristià Giulio Andreotti, sense més violència que la produïda quan aquests proclamaven la seva innocència. La crisi del règim, inevitable, semblava conduir a una Segona República més neta i més estable. Però era un somni, com han recordat els quadres destruïts dels mestres del renaixement italià.

Florència ha estat com un avís dels sectors més rebebs als canvis: la Màfia, els serveis secrets, les lògies maçòniques i alguns elements dels partits polítics tradicionals.

Els diaris italians avisen que la neteja no ha arribat als serveis secrets. “Si hi ha proves de la implicació dels serveis secrets, hem d'assumir la decisió de liquidar aquest aparell”, declarà Mino Martinazzoli, secretari general de la Democràcia Cristiana (DC). És difícil d'acceptar la sinceritat de Martinazzoli quan se sap que l'estructura de la xarxa Gladio es manté intacta malgrat la fi de la *guerra freda*, i que els misteris de la lògia P-2 no s'han revelat després de la detenció de Licio Gelli.

Segons Francesco Cossiga, el bel·ligerant ex-president de la República, Gladio va néixer per defensar Itàlia d'una invasió del Pacte de Varsòvia. L'escàndol provocat per la revelació que existia una xarxa secreta emparada per l'Aliança Atlàntica es va anar apagant, com sol passar a Itàlia amb els escàndols. Altres casos d'immoralitat demanaven pas, especialment els descoberts per l'operació “Mans netes”, amb les primeres acusacions contra polítics.

Es tem que l'atemptat de Florència es converteixi en un altre dels enigmes de la història italiana més immediata, com l'assassinat del líder democristià Aldo Moro. Les cartes des del captiveri no aclariren les responsabilitats dels dirigents del seu partit, ni de l'estat italià.

L'atemptat contra el cor de l'art a Europa presenta totes les característiques de les accions mai aclarides. Les tenebres, provocades per les misterioses aliances que sorgeixen de les entranyes de l'estat, no impedeixen veure a qui afavoreix el terrorisme: a la Màfia, que vol demostrar que no està derrotada malgrat la detenció de nombrosos *capos*, entre ells Salvatore Totò Riina, l'anomenat *capo di capi* que duia una vida ben tranquil·la a Sicília.

No cal ser malintencionat per sospitar que els serveis secrets estan disposats a salvar els seus polítics preferits, ara en dificultats. És, per tant, més que possible aquesta aliança entre la Màfia i alguns sectors de l'estat. Els interessos són idèntics –aturar l'ofensiva moralitzadora– i, com s'ha mencionat en la instrucció contra Andreotti, els vincles entre el poder polític i la cúpula de la Màfia eren més que evidents. El petó d'Andreotti –a qui *La Repubblica* ha batejat com a Belcebub sense escrúpols– a Totò demostra que existia un pacte de sang entre Roma i el crim organitzat de Sicília.

Antoni Castel